

TPAT1 จริยธรรมทนาย

by **ฟิวเวี่ยน** **OnDemand**

- ฟิวเวี่ยน OnDemand
- pvivian_ondemand
- @pvivianondemand
- pvivian_ondemand
- PVivian Official

Medical Ethics and Medical dilemma

- จริยธรรมเป็นมาตรฐานของการปฏิบัติ (หรือบรรทัดฐานของสังคม) ที่กำหนดพฤติกรรม
- พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมาย “จริยศาสตร์” ไว้ว่า ปรัชญาสาขาหนึ่งว่าด้วยความประพฤติและการครองชีวิต ว่าอะไรดี อะไรชั่ว อะไรถูก อะไรผิด หรืออะไรควร อะไรไม่ควร
- คำว่า “จริยธรรม” อาจมีผู้รู้ให้คำอธิบายแตกต่างกันออกไปตามสาขาวิชา แต่โดยสรุปแล้วจริยธรรมก็คือ กฎเกณฑ์ความประพฤติของมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นจากธรรมชาติของมนุษย์เอง ได้แก่ ความเป็นผู้มีปัญญาและเหตุผลหรือปรีชาญาณ ทำให้มนุษย์มีมโนธรรมและรู้จักไตร่ตรองแยกแยะความดี-ความชั่ว, ถูก-ผิด, ควร-ไม่ควร เป็นการควบคุมตัวเอง และเป็นการควบคุมกันเองในกลุ่ม หรือเป็นศีลธรรมเฉพาะกลุ่ม

หลักจริยธรรมทางการแพทย์ (Medical Ethics)

1. Non-maleficence (Do no harm) = ไม่ทำสิ่งที่เป็นอันตรายหรือมีผลเสียต่อผู้ป่วย

- Hippocratic oath : “ฉันจะให้การรักษาเพื่อช่วยผู้เจ็บป่วย ตามความสามารถ และการตัดสินใจของฉัน แต่จะไม่ทำสิ่งใดที่ทำให้ผู้ป่วยบาดเจ็บหรือทำผิดต่อเขา”
- หลักศาสนาพุทธ : หิริโอตตปเป คือ ละอายชั่วและเกรงกลัวต่อบาป ที่เกิดจากการทำให้ผู้ป่วยพิการหรือเสียชีวิต รวมถึงความทุกข์ทรมานทั้งมวลจากการกระทำของแพทย์
- หลักข้อนี้ช่วยป้องกันการทำผิดกฎหมายของแพทย์

2. Beneficence = ทำเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้ป่วย

- มีความตั้งใจที่จะทำแต่สิ่งที่ดีให้ผู้ป่วย ไม่ว่าจะรักษาให้หายขาดได้หรือไม่ก็ตาม
- ต้องดูแลให้ผู้ป่วยมีคุณภาพชีวิตที่ดีตลอดการรักษา → ช่วยให้ผู้ป่วยผ่านพ้นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีศักดิ์ศรี และบรรเทาความเศร้าโศกของญาติ
- แม้แพทย์จะได้รับอนุญาตให้สามารถรักษาผู้ป่วยได้ทุกโรค แต่ควรทำเฉพาะการรักษาที่มีความมั่นใจเท่านั้น ถ้าไม่มั่นใจควรขอคำปรึกษาหรือส่งต่อไปยังแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ

Non-maleficence และ Beneficence จะอยู่บนพื้นฐานของ Veracity (ความซื่อสัตย์) เพราะเมื่อแพทย์มีความซื่อสัตย์แล้วย่อมทำงานตามหน้าที่ได้อย่างสุจริต ไม่หลอกลวง บิดเบือนข้อมูล หรือหาผลประโยชน์จากคนไข้

3. Autonomy = อิสระในการตัดสินใจเกี่ยวกับตัวเอง

- ผู้ป่วยสามารถคิด และตัดสินใจเลือกวิธีการตรวจรักษาได้ด้วยตนเอง โดยมีแพทย์เป็นผู้ให้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการตัดสินใจ (Informed consent)
- ในกรณีพิเศษ
 - ผู้ป่วยเด็กอายุน้อยกว่า 18 ปี → ผู้แทนโดยชอบธรรม (บิดามารดา) เป็นผู้ตัดสินใจแทน
 - ผู้ป่วยที่บกพร่องทางจิต (ผู้ไร้ความสามารถ) → ผู้อนุบาล
 - ผู้ป่วยที่บกพร่องทางกาย/ผู้ป่วยไร้สติ (ผู้เสมือนไร้ความสามารถ) → ผู้พิทักษ์

****ผู้อนุบาลและผู้พิทักษ์ ต้องมาจากคำสั่งของศาล****
- ทักษะการติดต่อสื่อสาร (Communication skill) และการนำใจเขามาใส่ใจเรา จะช่วยอย่างมากที่จะทำให้การดูแลผู้ป่วยประสบความสำเร็จ
- ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาผู้ป่วย ควรได้รับความเห็นชอบจากญาติผู้ป่วยด้วยเสมอ
- ความลับผู้ป่วยถ้าจำเป็นต้องเปิดเผย ต้องได้รับคำยินยอมจากผู้ป่วยก่อนเสมอ (ยกเว้น กรณีที่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ)

4. Social Justice

— ให้การตรวจรักษาโดยเท่าเทียมกัน ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ศาสนา วรรณะ ฐานะทางเศรษฐกิจ และความต่างทางการเมือง

— แพทย์ไม่ควรปฏิเสธการรักษาผู้ป่วย โดยเฉพาะในกรณีฉุกเฉิน เว้นเสียแต่ว่าเกินกำลังความสามารถของตนเอง

ประกาศแพทยสภา

ที่ ๓๙/๒๕๖๗

เรื่อง การโฆษณาเกี่ยวกับการเสริมสวยหรือการเสริมความงามของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม

พ.ศ. ๒๕๖๗

โดยที่เป็นการสมควรควบคุมการโฆษณาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเกี่ยวกับการเสริมสวยหรือการเสริมความงามให้ถูกต้องตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม และให้ผู้รับการเสริมสวยหรือการเสริมความงาม ได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องเท่าที่จำเป็นตามประกาศและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ นายกแพทยสภาโดยมติของคณะกรรมการแพทยสภาในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๗ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศแพทยสภา เรื่อง การโฆษณาเกี่ยวกับการเสริมสวยหรือการเสริมความงามของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๗”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“วิชาชีพเวชกรรม” หมายความว่า วิชาชีพเวชกรรมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพเวชกรรม

“การโฆษณา” หมายความว่า การเผยแพร่หรือการสื่อสารข้อมูลข่าวสารการประกอบวิชาชีพเวชกรรมเกี่ยวกับการเสริมสวยหรือการเสริมความงามทุกรูปแบบในสถานพยาบาล สื่อสาธารณะ สื่อออนไลน์ สื่อเฉพาะกลุ่ม หรือสาธารณสถาน

“การเสริมสวยหรือการเสริมความงาม” หมายความว่า การประกอบวิชาชีพเวชกรรมเพื่อการเสริมสวยหรือการเสริมความงาม ซึ่งรวมถึงการทำให้ผู้มารับการดำเนินการมีรูปลักษณ์ร่างกายเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามความประสงค์ของผู้มาขอรับการดำเนินการ ไม่ว่าทำโดยการผ่าตัด การฉีดยา หรือสสารเข้าร่างกาย การทำหัตถการด้วยอุปกรณ์หรือเครื่องมือทางการแพทย์ การสอดใส่วัสดุใด ๆ เข้าไปในร่างกาย การให้ยารักษาหรือวิธีการอื่นใดทางการแพทย์เพื่อการเสริมสวยหรือการเสริมความงาม ทั้งนี้ มิให้หมายรวมถึงการกระทำที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อแก้ไขความพิการทางใบหน้าหรือร่างกาย

“สถานพยาบาล” หมายความว่า สถานพยาบาลของรัฐบาลและสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

ข้อ ๔ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ จากแพทยสภา มีสิทธิโฆษณาตามวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติที่ได้รับดังกล่าวได้

ข้อ ๕ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ไม่ได้รับวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติตามข้อ ๔ มีสิทธิโฆษณาคุณสมบัติเฉพาะปริญญาด้านแพทยศาสตรบัณฑิต

ข้อ ๖ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ต้องใช้ชื่อและนามสกุลจริง พร้อมเลขที่ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม และแสดงชื่อหัตถการหรือการผ่าตัดเกี่ยวกับการเสริมสวยหรือการเสริมความงามในการโฆษณาได้

ข้อ ๗ ห้ามมิให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามข้อ ๔ และข้อ ๕ โฆษณาว่าตนเป็นผู้มีความชำนาญ ประสบการณ์ หรือเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการเสริมสวยหรือการเสริมความงาม

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ต้องการตรวจสอบการโฆษณาของตน สามารถส่งโฆษณาดังกล่าวให้แพทยสภาตรวจสอบก่อนจะทำการโฆษณาก็ได้ โดยต้องชำระค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบตามประกาศของคณะกรรมการแพทยสภา

ข้อ ๙ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมตามข้อ ๔ และข้อ ๕ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ หมวด ๒ ข้อ ๑๙ และข้อ ๒๐

ข้อ ๑๐ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ถือว่ากระทำความผิดจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม และจะมีโทษตามที่แพทยสภาประกาศกำหนด

ข้อ ๑๑ บรรดาการโฆษณาที่ได้ดำเนินการก่อนประกาศนี้มีผลใช้บังคับ ให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมดำเนินการแก้ไขให้เป็นไปตามประกาศนี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลบังคับใช้

ข้อ ๑๒ ให้นายกแพทยสภาเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้ ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการแพทยสภาวินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ศาสตราจารย์เกียรติคุณสมศรี เผ่าสวัสดิ์

นายกแพทยสภา

ประกาศแพทยสภา

ที่ ๖๒/๒๕๖๗

เรื่อง เกณฑ์การกำหนดโทษทางจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเกี่ยวกับความผิด
ในการเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาล และความผิดต่อผลิตภัณฑ์สุขภาพและการโฆษณา

ด้วยปรากฏในปัจจุบันว่า ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจำนวนหนึ่งมีการกระทำความผิดจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะความผิดที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ยินยอมให้ใช้ชื่อตนเองเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาลโดยผิดกฎหมาย หรือการให้บุคคลที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมปฏิบัติงานแทน รวมทั้งมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ไม่ถูกต้อง ให้ข้อเท็จจริงไม่ครบถ้วน หรือไม่เหมาะสม ตลอดจนมีการแสดงตนเพื่อโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพใด ๆ ต่อสาธารณะในลักษณะที่ทำให้ทราบว่าตนเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม มีการใช้ชื่อทางการค้าหรือชื่ออื่นใดของผลิตภัณฑ์สุขภาพทั้งทางตรง ทางอ้อม ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด ในการให้ความรู้ในทำนองโฆษณาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพนั้น ๆ ต่อประชาชนทั่วไป อันอาจส่งผลเสียและอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน รวมทั้งอาจส่งผลกระทบต่อสาธารณะได้เป็นวงกว้าง

แพทยสภาซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการควบคุมการประพฤติของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ให้ถูกต้องจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมตามมาตรา ๗ (๑) และมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๘ ประกอบมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๒๕ รวมทั้งข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยวิธีพิจารณาจริยธรรมผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ เกี่ยวกับความผิดตามข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมเกี่ยวกับผู้ดำเนินการสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๗ วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๗ คณะกรรมการแพทยสภา จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศแพทยสภา ที่ ๖๒/๒๕๖๗ เรื่อง เกณฑ์การกำหนดโทษทางจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเกี่ยวกับความผิดในการเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาล และความผิดต่อผลิตภัณฑ์สุขภาพและการโฆษณา”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่กระทำความผิดจริยธรรมเกี่ยวกับการเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาล โดยไม่ได้ควบคุมกิจการของสถานพยาบาลตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กำหนดโทษให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมหนึ่งปี

กรณีกระทำความผิดซ้ำครั้งที่สอง ให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมสองปี

กรณีกระทำผิดซ้ำตั้งแต่สามครั้งขึ้นไป ให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ข้อ ๔ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่กระทำผิดจริยธรรมเกี่ยวกับการเป็นผู้ดำเนินการสถานพยาบาล โดยให้หรือยินยอมให้มีการประกอบวิชาชีพเวชกรรมโดยผู้ที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่อยู่ระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาต กำหนดโทษให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมหนึ่งปี

กรณีกระทำผิดซ้ำครั้งที่สอง ให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมสองปี

กรณีกระทำผิดซ้ำตั้งแต่สามครั้งขึ้นไป ให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ทั้งนี้ ผู้ดำเนินการสถานพยาบาลสามารถตรวจสอบสถานะของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ทางเว็บไซต์ของแพทยสภา <https://checkmd.tmc.or.th/>

ข้อ ๕ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งกระทำผิดข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรมเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ กำหนดโทษให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมหกเดือน

กรณีกระทำผิดซ้ำครั้งที่สอง ให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมสองปี

กรณีกระทำผิดซ้ำตั้งแต่สามครั้งขึ้นไป ให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ข้อ ๖ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งกระทำผิดข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม โดยโฆษณา ใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นโฆษณาการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ในลักษณะให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ โ้อวดเกินความเป็นจริง หรือลักษณะอื่นใดเพื่อเจตนาให้ประโยชน์แก่ตน สถานพยาบาลซึ่งตนเป็นผู้ดำเนินการ หรือหน่วยงานใด ๆ รวมถึงการโฆษณาโดยผิดกฎหมาย หรือลามกอนาจาร กำหนดโทษให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมหกเดือน

กรณีกระทำผิดซ้ำครั้งที่สอง ให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมสองปี

กรณีกระทำผิดซ้ำตั้งแต่สามครั้งขึ้นไป ให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ข้อ ๗ ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมซึ่งกระทำผิดข้อบังคับแพทยสภา ว่าด้วยการรักษาจริยธรรมแห่งวิชาชีพเวชกรรม โดยฝ่าฝืนกฎหมายอันเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรม ซึ่งใช้คำหรือข้อความ ที่แสดงให้ผู้อื่นเข้าใจว่าตนเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาต่าง ๆ ทั้งนี้ รวมถึงการใช้ จ้าง วาน หรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำดังกล่าวให้แก่ตน โดยไม่ได้เป็นผู้ได้รับวุฒิบัตร หรือหนังสืออนุมัติเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น ๆ จากแพทยสภา หรือที่แพทยสภารับรอง กำหนดโทษให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมหกเดือน

กรณีกระทำผิดซ้ำครั้งที่สอง ให้พักใช้ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรมสองปี

กรณีกระทำผิดซ้ำตั้งแต่สามครั้งขึ้นไป ให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพเวชกรรม

วิธีการตรวจสอบวุฒิบัตรหรือหนังสืออนุมัติเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขานั้น ๆ จากแพทยสภาหรือที่แพทยสภารับรอง ได้ผ่านทางเว็บไซต์ของแพทยสภา <https://checkmd.tmc.or.th/>

ข้อ ๘ ให้พิจารณาเหตุอันควรปราณีตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยวิธีพิจารณาจริยธรรม
ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมประกอบด้วย ทั้งนี้ โทษที่ได้รับการลดหย่อนแล้วต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของโทษที่กำหนดในแต่ละข้อ เว้นแต่ความผิดตามข้อ ๕ วรรคสอง ข้อ ๖ วรรคสอง หรือข้อ ๗
วรรคสอง อาจพักใช้ใบอนุญาตผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรมผู้กระทำความผิดนั้นไม่น้อยกว่าหกเดือนก็ได้
การลดโทษกึ่งหนึ่งของโทษเพิกถอนใบอนุญาตใบผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ให้ลดเป็นโทษ
พักใช้ใบอนุญาตสองปี

ประกาศ ณ วันที่ ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ศาสตราจารย์เกียรติคุณสมศรี เผ่าสวัสดิ์

นายกแพทยสภา

1. พลอยเป็นเพื่อนกับไพลินและรุจที่เป็นแฟนกันมานานมากกว่า 10 ปี โดยที่วันหนึ่งพลอยเห็นว่ารุจกำลังเดินจับมือกับผู้หญิงอีกคนหนึ่ง โดยที่ช่วงนี้ไพลินสังเกตว่ารุจมีพฤติกรรมเปลี่ยนไป กลับดึกขึ้นและไม่ใส่ใจไพลินเหมือนเมื่อก่อน หากนักเรียนเป็นพลอย นักเรียนจะอย่างไร
 1. บอกรุจให้นึกถึงความรู้สึกของไพลินและขอให้รุจเลิกกับผู้หญิงคนนั้น
 2. ไม่ต้องทำอะไร โดยให้มองว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องของคนสองคน
 3. บอกไพลินเรื่องที่เห็นมาเพื่อเห็นแก่ความเป็นเพื่อน
 4. เรียกรุจและไพลินมาคุยเกี่ยวกับเหตุการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้น
 5. เตือนรุจว่าช่วงนี้ไพลินกำลังสงสัยในตัวรุจอยู่

2. นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรต่อข้อความพาดหัวข่าว “โจรใจบาปองค์กรจัดตู้บริจาควัดขโมยเงินกว่า 1 หมื่นบาท”
 1. ความยากจนทำให้เขาทำเช่นนี้
 2. โจรขาดความยับยั้งชั่งใจ
 3. วัดขาดมาตรการเรื่องความปลอดภัย
 4. ถ้าวัดเอาเงินนี้ไปช่วยสังคม คงไม่เกิดเรื่องนี้ขึ้น
 5. พระควรละอูเบกขา และถือว่าเป็นการบริจาคเงิน

3. บริษัทแห่งหนึ่งมีพนักงาน 300 คน จะจับฉลาก โดยทุกคนจะใส่เงิน 100 บาท และเขียนชื่อลงกล่อง ชายคนหนึ่งกำลังจะเขียนชื่อลงไป และนึกขึ้นได้ว่าแม่บ้านบริษัทมีลูกชายป่วยและต้องผ่าตัด แต่ไม่มีเงิน เธอกลัวใจมาก เขาจึงเขียนชื่อเธอลงไป พอวันงานแม่บ้านได้จริง หลังงานเลิกเขาเดินไปดูมีใครใส่ชื่อแม่บ้านไปเยอะอยู่ ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับเหตุการณ์นี้

1. เป็นความยุติธรรม ตอบแทนความดีแม่บ้าน
2. พนักงานสามัคคี
3. พนักงานให้ทานแม่บ้าน
4. พนักงานมีเมตตากรุณา
5. พนักงานมีน้ำใจ

4. ข้อใดเป็นคุณธรรมพื้นฐานและเป็นหัวใจที่สำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

1. การเคารพกฎหมายอย่างเคร่งครัด
2. การเคารพสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่น
3. การเคารพในหน้าที่ของบุคคล
4. การดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมอันดีงาม
5. การเคารพในเสียงส่วนใหญ่

5. พ่อและแม่ที่มีปัญหากันในครอบครัวอย่างรุนแรงและแยกทางกัน ควรคำนึงถึงข้อใด เพื่อให้การเลี้ยงดูลูกได้รับผลกระทบเชิงลบน้อยที่สุดจากสถานการณ์ดังกล่าว
1. การยับยั้งชั่งใจ
 2. ความเข้าอกเข้าใจ
 3. ความซื่อสัตย์
 4. ผลประโยชน์ของลูก
 5. การรู้หน้าที่
6. ข้อใดเป็นข้อสังเกตได้ดีที่สุดของความเป็นแพทย์ที่มีคุณธรรม
1. การเป็นผู้ที่ตัดสินใจด้วยเหตุผล
 2. การเป็นผู้ที่ได้รับการยกย่องในเกียรติคุณ
 3. การไม่เห็นประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง
 4. มีความประพฤติดีงามและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
 5. มีความรู้ความสามารถและมีฝีมือในการรักษาคนไข้

7. คลินิกแห่งหนึ่งติดป้าย “ไม่ให้บริการแก่ผู้ที่เห็นต่างทางการเมือง” นักเรียนคิดว่าเป็นสิ่งที่ควรกระทำหรือไม่
1. ทำได้ เพราะแพทย์ก็เป็นคนคนหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการเมือง
 2. ทำได้ เพราะเป็นเพียงการแสดงความเห็นต่าง
 3. ทำได้ เพราะไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้ใคร
 4. ไม่สมควร เพราะแพทย์ไม่ควรยุ่งเกี่ยวกับการเมือง
 5. ผิด เพราะแพทย์ต้องไม่ปฏิเสธผู้ป่วยด้วยเหตุผลทางการเมือง
8. นางสาววันดี อายุ 25 ปี มีอาการติดเชื้อขณะคลอดลูกคนที่ 5 โดยการตั้งครรภ์ครั้งนี้ ไม่มีการฝากครรภ์ ไม่มีการคุมกำเนิด ซึ่งลูกอีก 4 คนก็ไม่มีการฝากครรภ์และคุมกำเนิดเช่นกัน ทีมผู้รักษาต้องการประเมินความสามารถในการเลี้ยงดูบุตรของวันดี จึงแนะนำให้เด็กนอนอยู่ที่โรงพยาบาลเพื่อติดตามอาการ ภายหลังจึงพบว่าลูกทั้ง 4 คนของวันดีต่างไม่ได้เข้าโรงเรียน เนื่องจากมีความยากจน ทีมผู้รักษาจึงประเมินว่าวันดีและสามีไม่มีความสามารถในการเลี้ยงดูบุตร แต่วันดีไม่ยอม และไว้วางใจจะเอาลูกกลับ ท่านคิดว่าประเด็นใดสำคัญที่สุด
1. การสื่อสารที่ดีคือวิธีการหาทางออกที่ดีที่สุด
 2. เมื่อรับฟังความคิดเห็นที่ถูกต้อง วันดีควรปล่อยให้ลูกไปมีชีวิตที่ดี
 3. ทีมผู้รักษามีหน้าที่ประเมินไปตามกฎ โดยควรคำนึงถึงสายใยแม่ลูกเป็นหลัก
 4. รัฐบาลควรแก้ปัญหาเศรษฐกิจ เพื่อให้ประชาชนมีเงินเพียงพอต่อการใช้ชีวิต
 5. วันดีควรคุมกำเนิดบุตร เพื่อให้สามารถเลี้ยงดูได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. ครูประจำชั้นโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า “เด็กหญิงหว่า” อายุ 10 ปี นักเรียนชั้น ป.4 ต้องเดินเท้าจากโรงเรียนกลับบ้านเป็นระยะทางกว่า 1 กิโลเมตรทุกวัน เพื่อไปดูแลและป้อนอาหารให้แก่ปู่ที่มีอายุ 85 ปี ซึ่งเป็นผู้ป่วยติดเตียง โดยมีย่าอายุ 81 ปี พ่อที่มีอาการทางประสาท และแม่ที่เสียชีวิตแล้ว ทางผู้สื่อข่าวจึงเดินทางไปสำรวจบ้านของเด็กหญิงหว่า พบว่าทั้งครอบครัวอยู่ในบ้านหลังเล็กที่ทรุดโทรม หลังคามุงด้วยใบจาก หญ้าคา และสังกะสีเก่าๆ จึงเปิดรับบริจาคเงิน เสื้อผ้า และอาหารให้แก่ครอบครัวเด็กหญิงหว่า ท่านคิดว่าประเด็นคุณธรรมใดสำคัญที่สุด
1. ความรับผิดชอบของคุณครู
 2. ความกตัญญูของเด็กหญิงหว่า
 3. ความมีเมตตาของผู้สื่อข่าว
 4. ความเอื้ออาทรของสังคม
 5. ความมุนานะของเด็กหญิงหว่า
10. บุตรชายของธวัชป่วยหนัก ธวัชจึงต้องขายที่ดินเพื่อนำเงินมาใช้ในการรักษาบุตรชาย โดยธวัชได้แจ้งราคาขายกับกรมที่ดินตามราคาประเมินซึ่งต่ำกว่าราคาขายจริง เพราะจะได้จ่ายภาษีน้อยลง เนื่องจากเกรงว่าหากแจ้งราคาตามความเป็นจริงจะได้เงินไม่พอจ่ายค่ารักษา ท่านคิดเห็นอย่างไร
1. ธวัชควรซื้อสตัยโดยแจ้งราคาขายตามความเป็นจริงมิใช่หรือ
 2. กรมที่ดินควรปรับลดค่าธรรมเนียมนลง เพื่อให้ประชาชนสามารถจ่ายภาษีได้ตามจริง
 3. รัฐก็ได้ภาษีตามราคาประเมินแล้วมิใช่หรือ
 4. ธวัชทำถูกแล้ว โดยหากเงินเหลือก็สามารถบริจาคเงินคืนสู่สังคมในภายหลังได้
 5. ผู้ซื้อที่ดินควรจ่ายค่าภาษีเพิ่มเติมให้กับธวัชมิใช่หรือ

11. กรรมการสโมสรนักศึกษาของมหาวิทยาลัยได้เสนอนโยบายสองนโยบาย นโยบายแรกคือการให้เสรีภาพในการแต่งกายโดยไม่แบ่งแยกเพศ และสนับสนุนการทำแท้งเสรีสำหรับนักศึกษาที่ตั้งครรภ์โดยไม่พร้อม นโยบายที่สองคือการต่อต้านคอร์รัปชัน และส่งเสริมการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ แต่ด้วยงบประมาณมีเพียงพอให้ดำเนินการตามนโยบายเดียว ท่านมีความเห็นอย่างไรกับการหาทางออกของกรรมการสโมสรนักศึกษา
1. ไม่ควรให้เสรีภาพในการทำแท้งเสรีเพราะขัดต่อศีลธรรม
 2. ควรให้นักศึกษาคนอื่น ๆ โหวตเลือกนโยบายที่ต้องการ
 3. เป็นเพียงแค่กรรมการสโมสรนักศึกษาจะสามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงเรื่องคอร์รัปชันได้หรือ
 4. เก็บค่าเทอมนักศึกษาเพิ่มขึ้นให้เพียงพอกับงบประมาณที่สามารถดำเนินการได้ทั้ง 2 นโยบาย
 5. หานักลงทุนมาช่วยสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินการได้ทั้ง 2 นโยบาย
12. ปรีนเป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นสร้างบ้านพักคนชรา ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่แสวงหากำไร มีกำหนดให้เปิดโครงการให้เร็วที่สุดตามความต้องการของชุมชน เนื่องจากมีคนชราในชุมชนได้รับการดูแลที่ไม่เหมาะสมจากญาติมากมาย ปรีนจึงไปแจ้งเจ้าหน้าที่ที่สำนักงานเขต เจ้าหน้าที่แจ้งว่าหากต้องการให้การดำเนินการเป็นไปอย่างรวดเร็วต้องเสียค่าดำเนินการ 30,000 บาท หากท่านเป็นปรีน ท่านจะอย่างไร
1. ดำเนินงานตามขั้นตอนปกติโดยไม่จ่ายเงิน
 2. ปรีนต้องเห็นถึงความคุ้มค่าของคนในชุมชนเป็นหลัก
 3. เป็นธรรมเนียมทั่วไปที่ต้องจ่ายเงินเมื่อมีการเร่งรัดการดำเนินงานที่มีหลายขั้นตอน
 4. แจ้งหัวหน้าของเจ้าหน้าที่คนนั้นเพื่อให้ทราบถึงการทุจริตในหน่วยงาน
 5. ขอความเห็นใจว่าเป็นโครงการเพื่อชุมชน จึงขอลดค่าดำเนินการเหลือ 10,000 บาท

13. คนไข้ทำศัลยกรรมแล้วออกมาไม่ดี เลยออกมาโพสต์ตำหนิหมอที่ทำการศัลยกรรมให้ใน Social media ท่านมีความเห็นอย่างไรกับเรื่องนี้
1. เห็นใจคนไข้ที่ถูกทำศัลยกรรมพลาด
 2. เห็นใจหมอที่ทำการผ่าตัดอย่างเต็มที่
 3. คนเราไม่ควรสนใจเรื่องความสวยงามเป็นสาระ
 4. เป็นการเล่าจากคนไข้เพียงฝ่ายเดียว ควรฟังความทั้งสองข้าง
 5. คนไข้ต้องยอมรับผลจากการทำศัลยกรรมซึ่งเป็นความเสี่ยงหนึ่งของบริการทางการแพทย์
14. พรบ. ป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557 มาตรา 23 ห้ามมิให้เจ้าของสัตว์ปล่อย ละทิ้ง หรือกระทำการใดๆ ให้สัตว์พ้นจากการดูแลของตนโดยไม่มีเหตุอันสมควร หากฝ่าฝืนจะมีความผิดตามมาตรา 23 ว่าด้วย เจ้าของสัตว์หรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 40,000 บาท ท่านคิดว่ากฎหมายนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไร
1. เป็นการสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม
 2. เป็นการสร้างความตระหนักต่อผู้ที่คิดจะเลี้ยงสัตว์
 3. เป็นการจัดระเบียบสังคม
 4. เป็นการสร้างความเมตตาต่อสัตว์
 5. เป็นการสร้างสิทธิให้กับสัตว์เลี้ยง

15. ปัจจุบันสื่อโทรทัศน์บางช่องนำเสนอข่าวเรื่องรักๆ ใคร่ๆ ของดารานักแสดงจำนวนมาก ท่านคิดอย่างไรในเรื่องนี้
1. สื่อมีส่วนรับผิดชอบต่อทิศทางที่สังคมจะพัฒนาไปมิใช่หรือ
 2. เป็นหน้าที่ของคนในสังคมที่จะเลือกเสพข่าวตามที่ตนเองสนใจมิใช่หรือ
 3. สื่อกำลังนำเสนอข่าวที่คนในสังคมกำลังสนใจซึ่งเป็นเรื่องปกติมิใช่หรือ
 4. สื่อควรมีจริยธรรมและไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของดารานักแสดงซึ่งเป็นคนในสังคมมิใช่หรือ
 5. การรับทราบปัญหาและชีวิตของดารานักแสดงมีส่วนทำให้ผู้ชมได้เรียนรู้มิใช่หรือ